

Urząd Miasta Ruda Śląska
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
plac Jana Pawła II 6, 41-709 Ruda Śląska
tel. 32 244 90 00 wew. 3240, fax: 32 248 73 48
e mail: zabytki@ruda-sl.pl, www.rudaslaska.pl,
www.mkzruda.pl, www.wirtualnaruda.pl

Znak sprawy: AZ.4125.484.2022

Ruda Śląska, dnia 13 października 2022 r.

Maciej Gajecki

m.gajecki@mpgm.com.pl

Dotyczy: Pisma z dnia 11.10.2022 r. w sprawie uszkodzenia budynku położonego przy ul. Grunwaldzkiej 1 w Rudzie Śląskiej - Orzegowie.

W odpowiedzi na pismo w sprawie jw. informuję, że otynkowanie ceglanego szczytu budynku położonego przy ul. Grunwaldzkiej 1 w Rudzie Śląskiej - Orzegowie **opiniuję negatywnie pod względem konserwatorskim.**

Przedmiotowy budynek figuruje w gminnej ewidencji zabytków na pozycji 592 oraz jest objęty ochroną zgodnie z zapisami §52 ust. 1 pkt 12 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ruda Śląska uchwalonego przez Radę Miasta Ruda Śląska uchwałą nr 1066/LXI/2006 z dnia 22 czerwca 2006 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 84 z 2006 r., poz. 2383.

Zgodnie z zapisami §52 ust. 3 pkt 2 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ruda Śląska uchwalonego przez Radę Miasta Ruda Śląska uchwałą nr 1066/LXI/2006 z dnia 22 czerwca 2006 r., ogłoszoną w Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 84, poz. 2383 dla przedmiotowego budynku obowiązuje nakaz zachowania zabytkowej zabudowy wraz z utrzymaniem pierwotnego charakteru elewacji objawiającego się m.in. w detalach architektonicznych. W związku z powyższym otynkowanie wskazanego szczytu nie jest możliwe ze względów prawnych. W przedmiotowym przypadku mamy do czynienia z silną degradacją wykonanego z cegły szczytu budynku, czyli zgodnie z definicją słownika terminologicznego sztuk pięknych (Warszawa, PWN, 1996) fragmentu ściany na wysokości poddasza w dachu dwuspadowym, pulpitowym, półszczytowym ograniczonym połaciami dachu, a zaproponowane przez wnioskodawcę działanie nie prowadzi do rozwiązania problemu odpadających elementów elewacji, który związany jest prawdopodobnie z brakiem odpowiedniego zabezpieczenia budynku przed wpływem działań atmosferycznych i biologicznych.

Widoczne zniszczenia powstały na skutek złego zabezpieczenia górnej powierzchni szczytu przed niszczyielskim działaniem wody. Brak obróbek blacharskich na szczycie budynku spowodował wysoki stopień zawilgocenia cegły na ścianie szczytowej oraz wyplukanie spoin znajdujących się pomiędzy ceglami, czego skutkiem było odspojenie się ceglanych ząbkowanych dekoracji i ich

upadek. Działalność wody w przedmiotowym wypadku skutkowałą naprzedmiennym wchłanianiem wody przez cegły i oddawaniem jej podczas wysuszania się, dewastując jednocześnie materiał, który powinien być zabezpieczony hydrofobowo. Otynkowanie elementów szczytu nie jest rozwiązaniem odpowiednim z punktu widzenia konserwatorskiego jak i fizyki budowli. Otynkowanie przemokniętych ścian, niezabezpieczonych w dalszym ciągu obróbkami blacharskimi będzie skutkowało ponownym odspojeniem się od łoża muru nałożonego materiału. Ponadto w przypadku złego wykonawstwa takiej „naprawy” pojawić się mogą uwypuklenia, plamy, przebarwienia, złuszczenia czy pęknięcia, co w dalszym ciągu będzie stanowiło niebezpieczną z punktu widzenia przechodnia i użytkownika budynku konstrukcję.

Prawidłowa naprawa przedmiotowego uszkodzenia winna przede wszystkim obejmować zabezpieczenie konstrukcji przed wpływem wody. Należy zatem osuszyć mur i zabezpieczyć jego górną część obróbką blacharską, wykonać uzupełnienia cegieł oraz fug na całym fragmencie szczytu a następnie zabezpieczyć hydrofobowo cegły i fugi. Do uzupełnienia należy użyć materiału pierwotnego oraz w przypadku niewystarczającej ilości tego materiału należy zastosować cegły o identycznym kolorze, wymiarze i charakterze. Do prac jak i uzupełnienia wypłukanych fug należy użyć zaprawy i fugi z dodatkiem trasy.

Elektronicznie
podpisany przez
Łukasz Urbańczyk
Data: 2022.10.13
15:20:21 +02'00'

Pouczenie:

1. Niniejsza opinia i zalecenia konserwatorskie zostały wydane na podstawie art. 27, art. 7, art. 19 ust. 3 oraz art. 22 ust. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.), § 1 ust 3 porozumienia z dnia 19 sierpnia 2004 roku w sprawie powierzenia przez Wojewodę Śląskiego Gminie Ruda Śląska prowadzenia niektórych zadań z zakresu sprawowanej ochrony zabytków (Dz. Urz. Woj. Śląskiego nr 83, poz. 2400) zmienionego aneksem nr 1 z dnia 8 czerwca 2010 roku oraz aneksem nr 2 z dnia 3 stycznia 2011, zgodnie z którym kompetencje w/w zakresie realizuje Miejski Konserwator Zabytków działający w imieniu Prezydenta Miasta Ruda Śląska i na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku przedstawia, w formie pisemnej zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku. Miejski Konserwator Zabytków wydaje zalecenia i opinie w stosunku do obiektów objętych ochroną konserwatorską na podstawie planów miejscowych lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków.
2. Prezydent Miasta Ruda Śląska prowadzi Gminną Ewidencję Zabytków, utworzoną Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr SP.0050.2.5.2013 z dnia 11.01.2013 r., zmienionym Zarządzeniem nr SP.0050.2.141.2020 z dnia 26.06.2020 r.
3. Opinia Miejskiego Konserwatora Zabytków nie zwalnia z konieczności uzyskania wymaganych przez Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 2351) oraz Ustawę o ochronie i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 840) zezwoleń.

Do wiadomości:

- a/a (oprac. S. Pichlak-Czop tel. +48 32 244 90 00 wew.3240)